

מעקב אחר בצוע הדו"ח של הוועדה להערכת הלימודים בהיסטוריה

1. אוניברסיטת חיפה

נראה לי שהנהלת האוניברסיטה הייתה צריכה להתייחס להמלצות הכלליות של הוועדה וליישמן.

החוג להיסטוריה של עם ישראל

חוג זה המעיט להתייחס להמלצות הוועדה. להלן החולשות העיקריות שלא באו על תיקון:

- בס' א' במכתב ראש החוג הוא מדבר על הגדלת מספר תלמידי הב.א. אך הוועדה לא התייחסה למספרי התלמידים אלא לטיב תוכנית הלימודים, שנידרש לבצע בה שיפור מיידי. לא דווח על רביזיה ושיפור בתוכנית הלימודים.
- בס' ב' מדובר על הנחיות שקיבלו המורים להדגיש היבטים מתודולוגיים. כ"כ על תכנון לעתיד של קורס מתודולוגי משותף לכמה חוגים היסטוריים. לצערי, המדובר בלשון עתיד, ולא נראה שמהו התבצע בינתיים.
- עפ"י דו"ח הוועדה נידרש החוג להוסיף קורסים במיומנויות כתיבה וכתובה הסטורית וכן ביבליוגרפיה שתכלול פריטים באנגלית. ראש החוג לא התייחס להמלצות אלה.
- יש מגמה חיובית לשיתוף פעולה בין החוגים לצורך מילוי החסרים בימי הביניים וכן להגברת המגמות הבינתחומיות שהוועדה המליצה על טיפוחן.
- הבעיה הקשה של הקורסים לתואר שני ללא תיזה טופלה רק בחלקה: נעשה מאמץ להבחין בין התלמידים במסלול מחקרי לאלה הלומדים ללא תזה על ידי תוספת קורס מתודולוגי מיוחד לראשונים. המלצות הוועדה להפריד בין הקורסים לתלמידים ללא תיזה ובין תלמידי המחקר לא בוצעו. דווח על "מאמץ" להקטין את מספר הסטודנטים בקורסים במסלול ללא תיזה. אך לא ברור מה הניב מאמץ זה. לא נאמר במכתב מהו מספר התלמידים היום בקורסים ללא תיזה. כן לא נאמר דבר על מספר השעות המכסימלי שלומד סטודנט ביום (הוועדה המליצה להגביל לשמונה שעות).
- ההמלצה לצמצם את מספר המורים מן החוץ לטובת מורים תקינים לא בוצעה.
- ראש החוג אינו מתייחס כלל להמלצות הוועדה בנושא הקמת ועדת הוראה, שתחייב כתיבת סילבוסים, תעקוב אחרי שינויים בתוכנית הלימודים ותעודד "רענון" התוכניות וכן תפקח על איכות ההוראה על ידי ביקורים בכיתות וחיוב מורים חלשים לקחת קורס הוראה מתקנת.

החוג להיסטוריה כללית

כמה מהמלצות הועדה באו על תיקון, עפ"י מכתבה של ראש החוג:

- הגם שלא נוסף קורס במיומנויות כתיבה ולימוד, עשה החוג להקטנת הסדנאות ולהגדלת מספר העבודות בכתב שהוא מחייב את הסטודנטים. זה יותר טוב מכלום.
- נוספה תוכנית מ.א. בלימודי אירופה המתמקדת על המבנה העל-לאומי ביבשת, בהתאם להמלצות הועדה.
- מתנהל מו"מ עם יחידות אחרות המלמדות היסטוריה, לפיתוח קורסים בינחוגיים ובין תחומיים במסגרת בית הספר להיסטוריה, שהועדה המליצה על טיפוחו כמוסד לפעילויות בין-חוגיות. כן הותר לסטודנטים לקחת קורסים מחוגים אחרים, כדרך להעשרת תוכנית הלימודים, שהועדה המליצה עליה.
- בית הספר להיסטוריה מעסיק פרופסור לסוציולוגיה שמלמד קורס מ.א. בשיטות מחקר מתחום מדעי החברה.
- פחות מרשים היה השיפור באיכויות ההוראה: אומנם, המכתב מדווח על כמה פגישות בענייני קוריקולום של החוג ואיכות ההוראה, אך לא ברור כמה היו פגישות אלה פוריות. המכתב מדווח על הרכבת ועדת הוראה מן המורים האחראים לקוריקולום של תקופות השונות. ועדה זו אומנם בוחנת את הסילבוסים ומונעת כפילויות וכו', אך אין מילה על בקורת איכות ההוראה על ידי ביקור בכתות, או על התחשבות באיכות ההוראה לצורך קידום.